

**Адът на желанията или за „играта” на значенията в „Божура” на
Йордан Йовков**

*(Теоретична основа на образователен модел за изучаване на
старозаветни текстове. Приложение – план на урок от програмата на
СИП)
(резюме)*

Тайнствената история, която разказва Йовков, е свързана с играта със символните значения на думите, които изплитат легендата за вечната жена, която търси своя изгубен рай, пожелава го греховно и заплаща цената му със смъртта....

Чрез играта на думите – символи Йовковият разказ може да бъде прочетен като игра на библейско грехопадение, изгонване от непостигнатия рай, като пътуване към рая, оказал се ад, през праговете на желанията изкушения - нарушения на Божиите заповеди... Играта със символните значения се превръща в игра на сюжетно равнище, за да разкаже историята на човека, който пожелава сам да изпреди нишката на собствената си съдба, но се заплита в тъмните дебри, както на греховната си природа, така и в подмолите на социума, който строго охранява своя ред.

Преобръщането и взаимодействието на символните значения на водата, огледалото, черния конник, тъмнината, светлината, имената.... в разказа разплитат една изумителна история на дъщерята на този, който прави вретена (усукват, навиват и прекъсват човешката съдба) и която престъпва Неговите повели, припознавайки и пожелавайки чуждия Рай като свой, за да го превърне в ад...Така както внушава легендарното й име – на райски врата и разтворена кървава рана....

Всъщност тази игра преповтаря древните разкази за непознаваемостта на душата, в която се крият и Адът и Раят, преливат се един в друг и взаимно се унищожават....

Изследването върху скритата игра на значенията е насочено към създаване на теоретична основа на образователен модел за изучаване на библейски текстове в 9 клас в рамките на СИП. Чрез контекста на Йовковия разказ „Божура” се изучават старозаветните текстове Грехопадението(Битие, гл.3), Песен на песните Соломонови и Десетте Божии заповеди.

д-р Марияна Георгиева,
СОУПНЕ „Фр. Шилер” – гр.Русе

